

Sukukirje 4/2025, 9.11.2025

Jämsén-sukuseura ry

Hei kaikille sukuseuran jäsenille ja ystäville!

*Syksy on jo pitkällä ja illat tummuvat nopeasti kohti vuoden pimeintä aikaa. Nautitaan nyt lyhyistä valoisista ulkoiluhetkistä, hyvistä kirjoista ja pidetään yllä hyvää mieltä tapaamalla ystäviä ja sukulaisia. Tässä sukukirjeessä kerromme meneillään olevasta mielenkiintoisesta DNA-tutkimuksesta ja sen alustavista tuloksista. Sukulaisten haastattelusarjaa jatkaa Pihtiputaan kunnalliselämässä tunnettu ja palkittu vaikuttaja **Reijo Jämsén**.*

DNA-tutkimus kertoo uutta Jämsénin suvun varhaisesta historiasta

Edellisessä sukukirjeessämme kerroimme, että sukuseuramme puheenjohtaja **Lauri Jämsén** tilasi huhtikuussa Big Y-700 -testin, jonka avulla saamme aikaisempaa tarkempaa tietoa suvun isälinjaisesta historiasta. Testin tulos on osa sukututkija FM **Ari Kolehmais**en väitöskirjaan liittyvää laajaa tutkimusta Savon seudun varhaisen asutuksen historiasta.

Lauri Jämsénin saama Y-DNA-tulos on varmistanut aikaisemman oletuksen Jämsénin suvun yhteydestä **Maukosen** sukuun, jonka kanssa yhteinen kantaisämme on Rautalammin kirkkoherra **Paulus Matthiae Maukonen** (1597 - n.1650 Rautalampi).

Tutkimus toi uutena tuloksena 1500-luvulle ajoittuvan yhteyden **Vilhusen** suvun tiettyyn sukuhaaraan sekä vielä lopullista Big Y700-dna -tulosta odottavaan **Silvastin** sukuun.

Haploryhmän perusteella Jämsénin suvulla on siis todennäköisesti yhteinen 1500-luvulla elänyt kantaisä näiden sukujen kanssa.

Kolehmainen tekee parhaillaan Vilhusen suvulle sukututkimusta, joka valmistunee tämän vuoden lopussa. Tämän hetken tiedon mukaan kaikki Vilhuset eivät ole sukua keskenään, mutta yksi Vilhusen sukuhaara ja Silvastit ovat sukua keskenään. Tähän tietoon odotetaan vielä varmistusta lähiaikoina. Nämä kaikki edellä mainitut suvut ovat lähtöisin Pieksämäki - Rautalampi -alueelta.

Yhteistyö ja tietojen vaihtaminen Ari Kolehmais

en sekä Maukosen, Vilhusen ja Silvastin sukuseurojen kanssa jatkuu koko ajan. Tulosten valmistumisen jälkeen pyydämme Kolehmaiselta sukukirjeeseen haastattelun Jämsénin sukuun liittyvistä dna-tuloksista. Toivottavasti saamme julkaistua sen vielä ennen joulua.

Ari Kolehmaisen väestökirjatutkimus Savon seudun asuttamisesta

Kolehmaisen tutkimus on ensimmäinen, jossa pyritään selvittämään Savon sukujen syntyhistoriaa ja asutuksen alkuperää monitieteisesti käyttäen ratkaisevana välineenä isälinjaista Y-DNA:ta. Tutkimuksen tavoitteena on testata kaikki mieslinjaiset savolaislähtöiset suvut ja tämä kunnianhimoinen tavoite on jo lähellä toteutumista.

Tutkimus on kumonnut aikaisemman oletuksen siitä, että savolaissuvut olisivat tulleet Karjalasta. Uuden tiedon perusteella suurin osa suvuista oleskeli Savossa jo rautakaudella. Hänen tutkimuksensa mukaan Savon seudun varhaisimmat asutukset liittyvät vesistöjen ja vesireittien varrella tehtyyn kaskiviljelyyn ja eränkäyntiin, ja keskiajan myöhemmällä ajalla alue toimi siirtymäalueena itään ja pohjoiseen.

Kolehmainen on tutkinut myös sukunimistön kehittymistä ja muuttumista. Monet nimistöön perustuvat päätelmät ovat jo menneet uusiksi. Suvut ottivat käyttöön etunimen mukaisia sukunimiä. Nämä käytännöt liittyivät asutuksen laajenemiseen ja uusien tilojen syntymiseen.

Olemme pyytäneet Ari Kolehmaista puhujaksi ensi kesän sukutapaamiseemme. Ilmoitamme tapaamisen tarkemman ajankohdan ja paikan vielä loppuvuoden aikana.

Reijo Jämsén on aktiivinen pihtiputaalainen

Reijo tuntee hyvin Pihtiputaan asukkaat, kuntaelämän ja luonnon antimet. Pitkä työura metsätaloudessa, monissa erilaisissa luottamustehtävissä ja harrastuksissa on pitänyt miehen kiireisenä. Reijo kuuluu myös Jämsén-sukuseuran hallitukseen ja Lars Jämsénin sukuhaaraan.

Reijo syntyi 2.11.1946 Pihtiputaan Jämsin/Mäkelän talossa ja asui siellä ensimmäiset kaksi vuotta. Sen jälkeen hänen perheensä muutti Alvajärven yli noin neljän kilometrin päähän Varjolaan Seläntäuksen kylään, josta hän muutti vuonna 1972 Pihtiputaan keskusta. Reijon lapsuudenperheeseen kuuluivat **Matti**-isä, **Helvi**-äiti (o.s. Tiainen) sekä kolme poikaa ja pikkusisko. Vanhemmat olivat kotoisin Pihtiputaalta. Matti menehtyi noin 41-vuotiaana vuonna 1961 sairastettuaan viisi vuotta keuhkotautia. Perheen lasten piti ottaa silloin vastuuta työnteosta, vaikka pojista keskimmäisenä syntynyt Reijokin oli tuolloin vasta 14-vuotias.

Reijon isovanhemmat ja Seppo-veli äidin sylissä Jämsin talon edessä vuonna 1945. Oikealla Reijo ja Seppo.

Kouluvuodet

Reijo kävi kuusi luokkaa Seläntauksen kansakoulua ja kirkonkylällä puoli vuotta kansalaiskoulua. Koulumatka oli 2,5 kilometriä hevostietä, mikä kuljettiin jalkaisin tai talvella hiihtäen. Seläntauksen koululla oli parhaimmillaan suurien ikäluokkien aikana 70 oppilasta. Reijo muistaa, että opettajat vaihtuivat koko ajan, mikä ei ollut koululaiselle mukava asia. Koululaisten vaatteet ja varusteet eivät olleet nykypäivän tasoa ja joillakin oli pulaa myös kengistä.

Valokuva Seläntauksen kyläkoululta vuodelta 1959. Reijo on kuvassa 12-vuotias takarivissä toinen vasemmalta.

Metsätalous loppuiän työuraksi

Kansalaiskoulusta Reijo muistaa vanhan Enson piiriesimies **Jalmari Laurilan**, joka toimi metsätalouden opettajana. Kun koulu päättyi vuonna 1961, Laurila sanoi Reijolle, että ”perkules, sinä poika lähet mettäalalle” ja tästä alkoikin Reijon koko työelämän ajan kestänyt ura metsäalalla.

– Marssimme Laurilan kanssa peräkkäin Enso-Gutzeitin konttorille, jossa Laurila kertoi uudelle piiriesimies **Simo Hintikalle** asiasta. Tämä vastasi ”mikäs siinä” ja näin alkoi työni yhtiössä. Olin tuolloin vasta 14-vuotias, mutta pystyin jo tekemään metsänraivausta ja taimikoiden perkausta. Myöhemmin olin mukana myös leimausporukassa, jossa jokaiseen kaadettavaan puuhun lyötiin leimat. Metsätöihin kuului myös pöllin tekoa pokasahalla. Hevonen oli mukana metsässä ja sen avulla vedin ropsit tien reunaan.

Työtä 42 vuotta ilman yhtään sairauslomapäivää

Reijo kävi armeijan vuosina 1966-67, mikä jälkeen metsäalan työt jatkuivat Rauma Repola Oy:ssä. Pitkän työuran vaiheet ovat Reijolla tarkasti muistissa.

– Aputyönjohtaja **Otto Kananen** sairastui ja hän ehdotti minua seuraajakseen, joten piirityönjohtaja **Timo Angervuo** palkkasi minut töihin. Vuonna 1974 minulle tarjottiin mahdollisuutta osallistua Rauma Repolan järjestämään metsätyönjohtajan koulutukseen, minkä jälkeen toimin metsätyönjohtajana erilaisissa korjuu-, metsähoito- ja ostoiesimiehen tehtävissä. Vuonna 1995 Repola ja Kymi fuusioituivat, minkä jälkeen toiminta jatkui UPM:n nimissä. Siellä työt jatkuivat vuoteen 2009 asti, jolloin hän jäin eläkkeelle 63-vuotiaana.

– Pystyin asumaan työvuosieni aikana koko ajan Pihtiputaalla, vaikka työasiat veivät minua eri puolille Savoia ja Keski-Suomea. Siitä olen kiitollinen, että minulla oli noin 42 vuotta pitkä yhtenäinen työura ilman keskeytyksiä. Yhtään päivää en ollut työttömänä, lakossa tai sairauslomalla!

Kunnioitettavan monipuolinen ja pitkä ura erilaisia luottamustehtäviä

Reijon erilaisiin luottamustehtäviin liittyvä ansioluettelo on kunnioitettavan pitkä. Hän on ollut mukana kunnallispolitiikassa vuodesta 1974 lähtien, jolloin hänet valittiin kihlakunnanoikeuden lautamieheksi. Vuonna 1976 Reijo valittiin kunnanvaltuuston jäseneksi ja sen jälkeen hän on toiminut 11 vaalikauden ajan muun muassa kunnanvaltuuston varapuheenjohtajana, kunnanhallituksen jäsenenä ja useissa eri lautakunnissa. Yhden väliväliväläuden jälkeen Reijo toimii tällä hetkellä kunnanvaltuuston varapuheenjohtajana, joten menossa on jo 12. vaalikausi.

Tasavallan presidentti Tarja Halonen vieraili puolisonsa kanssa Pihtiputaalla vuonna 2002. Kuvan keskellä näkyvä Reijo oli edustamassa kuntaa valtuuston puheenjohtajana.

Reijo on toiminut myös seurakunnan erilaisissa luottamustehtävissä. Vuodesta 1979 lähtien hän on kirkkovaltuustossa ja hän on edelleen mukana kirkkoneuvostossa. Reijo pitää paikallisesti suurena saavutuksena sitä, että noin 20 vuotta sitten saatiin kirkon viereen Sallilan seurakuntatalo.

Herastuomarin ja kunnallisneuvoksen arvonimet

Vuodesta 1974 alkaen Reijo toimi myös lautamiehenä ja hän sai 1986 herastuomarin arvonimen. Arvonimen saadessaan hän oli vähän alle 40-vuotias, joten hän oli nuorin tuon arvonimen saanut henkilö. Vuonna 2019 Reijo sai presidentin myöntämän kunnallisneuvoksen arvonimen kunnalliselämässä ansioitumisesta.

Katse tulevaisuuteen

– Terveystilan pysyminen hyvänä on tietysti kaikille tärkeä asia. Paikallisesti huolestuttaa hyvinvointialueen toiminnan supistaminen, jota selvitetään parhaillaan. Nykyajassa tuntuu siltä, että ei ole pysyvää tilannetta. Valtakunnallisesti turvallisuusasiat ovat myös mielessä. Seuraan aktiivisesti myös metsäteollisuuden näkymiä, jotka ovat tällä hetkellä aika huonot, kertoo Reijo nykyhetken ajatuksista.

Reijon Sirkka-vaimo menehtyi puolitoista vuotta sitten. Heille syntyi aikoinaan kolme poikaa ja nyt nuorin lapsenlapsi on jo 15-vuotias. Lapset ja lapsenlapset asuvat samalla paikkakunnalla ja huolehtivat hänen voinnistaan.

– Joskus huolehtivat vähän liikaakin. Minusta pidetään hyvää huolta ja pihalleni ilmestyi juuri pussillinen sienä ja ämpärillinen puolukoita. En vielä tiedä ketä voin kiittää niistä, mutta keitin jo puolukat soseksi!

Reijo Alvajärven Kurkilahdella 2014.

INFO

Herastuomari on Suomessa arvonimi, joka voidaan myöntää käräjäoikeuden lautamiehelle pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnasta. Arvonimi voidaan myöntää käytännössä vain, jos menestyksekkäs lautamiesura on kestänyt vähintään kymmenen vuotta. Koska lautamiehet valitaan kunnallisvaalien yhteydessä ja työkausi vastaa vaalikautta eli on neljä vuotta, arvonimi voidaan myöntää aikaisintaan kolmannen kauden puolivälissä. Tunnustuksen myöntää laamanni (käräjäoikeuden päällikkötuomari)

Kunnallisneuvos (ruots. kommunalråd) on Suomessa tasavallan presidentin myöntämä arvonimi, joka myönnetään kunnalliselämässä ansioituneille henkilöille.

Lähde: Wikipedia

Reijon sukutaulu:

Oikein mukavaa loppuvuotta kaikille!

Toivottaa sukuseuran hallitus:

Lauri Jämsén, pj
Reijo Jämsén

Heikki Jämsén
Kirsi Sammalisto

Eijakaisa Kytöjoki
Heli Jämsén-Turkki

Yhteydenotot jamsen.suku@gmail.com tai puh. 0449986837 (Heli)